

**Corpus Juris Canonici, Per Regulas Naturali Ordine
Digestas, Usuque Temperatas, Ex Eodem Jure, Et
Conciliis, Patribus, Atque Aliunde Desumptas, Expositi**

Opus, Tum In Rebus Obscuris Claritate, Tum Dispersis Collectione ac
delectu, in contrariis conciliatione, eximium, simulque Indicibus ac
Præfationibus, Notisque quamplurimis & exquisitis illustratum, ; In Tres
Tomos divisum

Complectens Prolegomena Ad Jus Canonicum In Se Et Universim
Consideratum

Gibert, Jean-Pierre

Coloniæ Allobrogum, 1735

Cap. XXI. Tot sunt adhuc testimonia Autoritatis Secundi Ordinis in
Diœcesanâ Synodo, quot sunt Celebrationis Monumenta Synodorum
Diœcesanarum ad materiam Conciliorum Provincilium præparandam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74413](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74413)

CAPUT XXI.

Tot sunt adhuc testimonia auctoritatis Secundi Ordinis in Diœcesana Synodo, quot sunt celebrationis monumenta Synodorum Diœcesanarum ad materiam Conciliorum Provincialium præparandam.

Non immeritò creditur in Diœcesanis Synodis, quæ immediatè Concilia Provincialia ordinaria præcedebant, quæ celebrandæ erant bis per annum, vel semel singulis annis, vel alternis annis, vel denique tertio quoque anno, materiam proximi Concilii præparari, & quæstiones Doctrinæ hoc in Concilio examinandas agitari in Synodis Diœcesanis, ut ad Concilium Provinciale opiniones eorum deferrentur, qui Synodo interfuerant. Hæ Synodi, respectu Conciliorum Provincialium statim habendorum, id præstabant, quod Concilia Provincialia, aut alia Particularia, immediatè habita. ante Concilia Generalia, jam convocata, aut statim convocanda, præstabant. Non enim reipsa minus necessarium erat, in Synodis Diœcesanis materiam præparare tractandam in Conciliis Provincialibus, quam necessarium erat præparare Conciliorum Generalium materiam, in Conciliis Provincialibus; vel saltem id æquè conveniens videbatur: hæc enim præparatione facilis reddebatur resolutio quæstionum in proximo Conventu tractandarum, prævidebantur probationes & objectiones, & consequenter opiniones tenendæ. Porro, cum Synodus Diœcesana præcipuè constaret Secundi Ordinis hominibus, nullum esse potest dubium, quin Secundus Ordo voce gauderet in Synodis habitis, in quibus præparabatur materia Conciliorum Provincialium, sive fuissent congregata hunc ob finem, sive ut Synodi Ordinariæ immediatè haberentur Conciliis proximè futuris.

Verùm facta prolata non sola præsumptione nituntur. Huius rei testimonium clarum habemus in actu convocacionis Concilii *Bituricensis* anni 1584. In eo enim narrans Archiepiscopus quod egerat pro felici exitu Concilii, quod convocabat, ait quod sicut Suffraganei eum ob finem suam Synodum Diœcesanam congregarant, perpenderantque omnia eo in Concilio tractanda, sive quoad Doctrinam, sive quoad Disciplinam, ut parati advenirent, ab eo statutum fuisset idem præstare, eumque ob finem, suam Synodum indicare, illosque à se rogari, quos congregat, ut eligant, qui nomine totius Cleri Concilio interfint. Viros doctos, qui dignè tanto muneri possint facere satis. Quod Archiepiscopus præsupponit debere fieri à Suffraganeis, invictè probat, usum vigere, Synodos Diœcesanas celebrare antè Concilia Provincialia, ut præparentur, quæ Deputati Diœcesis in eis faciendæ, aut dicendæ haberent; suam enim ut certam tenet suppositionem, eamque, ut imitatione dignam, sequitur, convocando suæ Diœcesis Synodum, ad imitandum suorum Confratrum exemplum, qui Synodum Diœcesanam convocaturi erant.

CAPUT XXII.

OBJECTIONES contra Secundi Ordinis in Diœcesana Synodo auctoritatem.

Parùm prodesset retulisse tot Canones, tot Statuta Synodalia, in gratiam Secundi Ordinis, in Diœcesana Synodo auctoritatis, nisi solverentur Objectiones contra hanc auctoritatem propositæ, quæ ad triplicis generis testimonia reducuntur. Quæ innuere videtur 1. quòd ea, quæ principaliter fieri debent in Synodo Diœcesana, scilicet Statuta Synodalia, unice ab Episcopo fierent, 2. Quòd natura rerum, quæ tractabantur, ut pote ad Disciplinam pertinentium,

obnoxia esset mutationi, quæ fit vel per abrogationem, vel per præscriptionem; undè eruitur divisio naturalis Objectionum, quam majoris claritatis causa sequemur.

OBJECTIO I.

Desumitur ex testimoniis, quæ, cum indicant à quo facta sint Statuta Synodalia, solius Episcopi mentionem faciunt.

Qui contenderent Secundum Ordinem in Synodo Diœcesana omni auctoritate debere spoliari quoad Statuta Synodalia, multa ex his Statutis possent objicere, quæ dicunt ea facta fuisse ab Episcopo, nulla facta mentione Secundi Ordinis; ex quo concludere possent, saltem in Ecclesiis, propter quas facta sunt, Statutorum Synodalium nullo modo participem fuisse Secundum Ordinem. Hoc factum prolatum probari possent in Inscriptione *Statutorum Rhemensium*, quæ facta dicuntur, anno 630. quæque tribuuntur Archiepiscopo *Sonnatio*. 2. Inscriptio Capitulorum attributorum Synodo Rhemensi anno 852. & Synodo anni 874. ab *Hincmaro*: tribuuntur enim ita Archiepiscopo, ut data Parochis dicantur: deinde, mentio fit Synodi, in qua data sunt. 3. Prima & Secunda Inscriptionibus Constitutionum Synodalium de *Sully* Episcopi Parisiensis creati anno 1196. unice huic Episcopo attributarum, *ODONIS*, Episcopi Parisiensis Constitutiones Synodicae. En prima Inscriptio. Secunda his verbis concipitur, *In nomine Sanctæ Trinitatis incipiunt prohibitiones & præcepta observanda ab omnibus Sacerdotibus, data à Venerabili Odone Parisiensi Episcopo*. Episcopus Wigoniensis Gallicè de *Winestre* in præfatione suarum Constitutionum Synodalium anni 1240. eas sibi soli tribuit, ut his verbis patet, quæ subscripta sunt, *duximus statuenda*.

4. Inscriptio Synodalium Constitutionum Episcopi *Dunelmensis*, Gallicè *Durham*, anno 1276.

5. Eadem res confirmatur Inscriptio Constitutionum Synodalium Ecclesiæ *Santonensis*, Gallicè *Saintes*, anno 1280. Inscriptio Constitutionum Synodalium ejusdem anni, Episcopi *Pictaviensis*. Denique, & Statuta Synodalia Ecclesiæ *Exoniensis*, Gallicè *Excester*, anni 1277. unice huic Episcopo tribuuntur: & Statuta Synodalia *Cantuariensis* Ecclesiæ anni 1295. unice Archiepiscopo *Cantuariensi* tribuuntur. Multa alia similia exempla extant in Tabula operum adhibitorum à *Bochel* ad absolvendum suum Librum nuncupatum, *Decreta Ecclesiæ Gallicanæ*. Collocans enim sæpè Statuta Synodalia inter hæc opera, de plurimis pronuntiat, ea facta fuisse ab Episcopis, quorum nomen præ se ferunt.

Facillimè reperirentur alia exempla, aliis in operibus, quæ prætermitto, ut pote inutilia; cum, quæ prolata fuerunt, sufficiant ad probandum, quòd contra Secundi Ordinis auctoritatem in Synodo Diœcesana objicitur.

Primò, respondeo Objectionibus propositis, soli Episcopo in Synodo competere Statuta facere, quæ universam Diœcesim spectent, eumque præcipuam partem habere in eis, quæ in ea fiunt; & consequenter, ob has duas rationes, debuisse tribui Episcopo Statuta Synodalia facta in Synodis; nec tamen inferri posse, Secundum Ordinem omni prorsus auctoritate fuisse spoliatum: quia, quando unus effectus à duabus causis producitur, quarum una est altera nobilior, nobiliori semper tribuitur, quamvis ignobilior non prioretur honore concurrisse ad eum effectum. Hac ratione, quamvis Constitutiones Conciliorum Provincialium à Suffraganeis fiant; perindè ac à Metropolitanis, quædam tamen sunt Constitutiones Provinciales Metropolitanæ attributæ, ut nobiliori causæ, ut patet verbis sequentibus. *Constitutiones Dom. Petri Burdiga-*